

P. Jakobsen

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 35	Utkommer hver måned	August 1933	Utgiver og redaktor: Sogneprest Slaattelid Davik	4. årg.
--------	---------------------	-------------	--	---------

Dåpskollekt.

Herre Gud, fader i himmelen! Du som i nåde har lova oss, at du vil vera Gud for oss og for borni våre og visa di ævelege miskunn frå ætt til ætt, vi takkar deg fordi du let oss koma til den heilage dåp alt medan vi er born, og der gjev oss syndsforlating og liv og sæle, og samlar oss i di kristne kyrkje. Vi bed deg, hjelp oss å strida den gode striden i dåpspakti vår og fullenda laupet og stå fast i trui, og før oss fram til det ævelege liv med dei som du har gjeve oss, ved din kjære son, Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Mesterens verk.

Den store mester kommer,
fullkjærlig er hans id,
han sitter ved smeltingen
og lutrer sølvet med flid.

Det øieblikk han venter
og akter kjærlig på,
når klarlig hans eget billed
vil dypt i sølvspeilet stå.

Da gledes den høie mester:
da verket er fullbragt;
da priser det edle sølvstoff
sin mesters låd i sin prakt.

Den store mester kommer
som smelter sjel og sinn,
han sitter ved hjertegruppen,
han ser i sjelene inn.

Og har i hjertedypet
sitt billed klart han sett,
så gledes den høie mester,
så er hans gjerning alt skjett.

Ingemann.

Under de signende hender.

I Johannes evangelium 21, 1—14 leser vi om hvorledes disiplene hadde strevet hele natten med fisket på Genesaretsjøen; men de fikk intet. Der var ingen velsignelse derover. Men da Jesus kom og sendte dem ut til ny drett, da fikk de det rike utbytte. — Under hans signende hender lykkedes arbeidet for dem.

Hvad er velsignelse? Intet menneske kan forklare det fullt ut. Man må oppleve den. Som enken i Sarepta hvis krukke aldri blev tom. Som de mange tusener i ørkenen, til hvem Jesus brøt brødet. Som gårdbrukeren som kjører den rike grøde til laden. Som barnet på hvis hode far og mor med bevende hjerte legger sine hender med bønn om Guds velsignelse. Som arbeiderne i Guds kirke der får se frukt av sitt arbeid. Som synderen der får tro sine synders forlatelse, og blir møtt av Gud med åpne armer.

Vi merker at der i velsignelsen er en strøm av kjærlighet fra Guds hjerte til vårt. At der er et løfte deri som aldri brytes. At den inneholder en kraft som overstiger all menneskeevne, kraften fra det høie. At vi ved den kommer i samfund med vår Gud og vår Frelser og blir så trygge og glade. Uten velsignelse strever vi oss trette forgjeves, med den går allting godt.

Hvor viktig er det da ikke for oss å få leve vårt liv under disse signende hender. Det er i virkeligheten det største av alt. Vi burde med den største flid søke å fjerne fra våre hjerter alt som kan hindre velsignelsen fra å komme derinn. Vi burde sky som skadeild alt som Gud ikke kan velsigne. Der er kun ulykke deri. Og vi burde stadig og flittig be om Herrens velsignelse over hjerteliv, hjemmeliv, arbeidsliv og kirkeliv,

— be våre sjeler åpne og mottagelige for denne uutsigelige gave fra det høie. Og når velsignelsen lyser over menigheten i Herrens hus etter Guds ords egen anvisning og med de ord Herren selv har lært oss, hvor skulde vi da ikke inderlig rope til Gud: Velsign også mig.

Efter biskop Maroni.

Misjonsarbeidet i Davik. II.

Ved utgangen av 1863 hadde medlems-tallet i foreningen vokset til 250. I 1865 holdt misjons-emissær Nils Ylvisaker flere møter, bl. a. i kirken i Davik og i Aalfot. Inntekten i 1865 var 147 daler, 2 ort og 13 skilling, foruten 30 daler til jødemisjonen og nogen daler til betrente lutherske kristne i utlandet. De rike gaver hadde sin grunn i det gode fiske det år. På misjonsmøtene på Frimannslund i skolehuset samlet man gaver i en misjonsbøsse, antagelig den samme som ennå brukes i kvinneforeningen i Davik. 3. pinsedag 1866 kom således inn 14 spd. og allehelgensdag 11 spd. I 1866 var inntekten over 106 daler; dessuten kom inn ved ofring 105 daler til biskop Gobat i Jerusalem i anledning av den store nød som hersket i Jødeland. I årsberetningen for 1867 heter det, at interessen for misjonen fremdeles er god, særlig på sydsiden i Davik sogn. Av de innkomne gaver faller over 42 daler på kvinneforeningen i Davik krets. Den holdt møte i vintermånedene, i regelen annenhver lørdag aften på forskjellige steder og sysselsatte sig med sang, lesning og arbeid for misjonen. Den hadde omkring 330 medlemmer. — I Rugsund sogn var og en mindre kvinneforening, Bryggens eller Hesseviks forening. Ved Peder Andersen Dommestens testamente fikk hedningemisjonen over 90 spd. og jødemisjonen over 60. I 1868 virket emissær Stueland i Davik.

På et møte i Davik 4. søndag i advent 1868 blev det efter forslag av sogneprest Meyer vedtatt å dele misjonsforeningen i flere foreninger, om mulig 7, en for hver skolelærer i prestegjeldet. Hver av disse småforeninger skulde ha et styre på 2 eller 3 medlemmer, men alle skulde stå under en fellesbestyrelse, og felles møter skulde hol-

des 3. pinsedag og allehelgensdag. Saken skulde ordnes av presten og lærerne. Heligtrekongersaften 1869 var 5 lærere samlet i prestegården (Benæs og Løland var ikke hjemme). Det blev bestemt å danne 1 forening for hele Aalfot sogn, 2 for Davik sogn (en for hver side av fjorden) og 4 for Rugsund sogn. Dersom læreren var medlem, var han selvskreven formann. Styret ellers skulde velges på et møte sammenkalt av ham. Der skulde holdes minst 2 møter hvert år. Disse 7 foreninger dannet tilsammen en fellesforening for hele prestegjeldet, med en fellesbestyrelse: sognepresten som formann, alle lærere som er medlemmer, og et valgt medlem fra hver forening. — Alle lærerne blev medlemmer og virket for saken særlig ved »stemnestovene« på søndagene. Inntekten i 1868 var 60 daler. Dertil kom 22 daler fra kvinneforeningen i Davik, dels bøsse-penger og dels innkommet ved salg av en vev og andre ting som medlemmene hadde arbeidet. Fra kvinneforeningen på Bryggja var der ingen beretning. »Nogen synderlig virksomhet utfoldes nok ikke.« I dette år dannedes en forening i Kjølsdal ved lærer Linde. At der i 1868 var så meget mindre i inntekt enn tidligere hadde sin grunn i at »vårsildfisket aldeles mislykkedes og kun bragte tap.« Det var et »trengselsår«.

I årsberetningen for 1869 heter det, at tølgende underavdelinger blev opprettet i årets løp. 1. »Hessevågen«s forening, omfattende 3 kretser, med kirkesanger Grindevold som formann og Haus D. Hessevåg-bakke og Poul P. Leergulen som øvrige medlemmer av styret. Den blev opprettet 23. april med 39 medlemmer. 2. Aalfotens forening, opprettet 11. juli for hele sognet. Den var ennå ikke kommet i gang, fordi læreren, Løken, nettop var forflyttet. 3. Hesseviks forening for Rimstad og Maurstad og en krets i Davik sogn, antagelig Levdal, opprettedes 27. desember, med 29 medlemmer. Styret var lærer Thue, Peder Jonsen Maurstad og Tollef Larsen Rimstad. Maurstadvikens kvinneforening hadde omkring 12 medlemmer og hadde fått inn 5 daler, men hadde dessuten ferdig en vev av brunt ulltøi på 30 alen. Kvinneforeningen i Davik holdt fremdeles sine møter annenhver lørdag fra kl. 5 til kl. 8 med omkring 30 medlemmer.

Inntekten var 20 daler, herav 5 til jødemisjonen, og dessuten en vev på 93 alen og andre saker til bruk ved utsendelse av misjonærer. Nogen kvinner på Dombestein hadde og fått i stand en vev, men uten å danne forening. Inntektene fra prestegjeldet var i 1869 større enn året før til tross for at »utbyttet av fiskeriene var for mange såre ringe, ja gav tap istedenfor fordel, og av jordveien så mislig som det neppe har været på 50 år.« »Hovedårsaken til denne gledelige fremgang«, heter det videre i årsberetningen, »er upåtvilighen, at Herren har givet skolelærerne nåde til å slutte sig til saken, omfatte den med kjærlighet og virke for den med iver.«

Utenatlæren av bibelord.

Det har vært på moden i senere tid å kritisere religionsundervisningen i skolen, fordi barnene må lære utenat bibelord og annet, som de, sier man, ikke forstår noget av. Herom skriver *Georg von Raumer*, en fremragende tysk naturforsker og geograf:

Gud har ordnet det likeså vist som kjærlig, når han har innrettet det slik, at vi i vår hukommelse har et åndelig forråds-kammer, hvori vi kan opbevare såkorn for kommende tider. Den ukyndige anser såkornet for dødt; men det gjør ikke den som vet, at det i sin tid plutselig kan utvikle sin livskraft spirende og voksende. Barnene lærer f. eks. dette bibelord: »Kall på mig på nødens dag, jeg vil utfri dig og du skal prise mig.« Det vet i sine unge dager ikke om nogen nød og »forstår« ikke bibelordet. Men når det så i løpet av ens liv inntreer en eller annen uavvendelig og overveldende nødtilstand, da kan plutselig hint bibelord bli levende for hjertet som en hjelpende fredens og trøstens engel. Om et skolebarn lærer utenat salmeverset: »Når jeg herfra skal vike, da vik du ei fra mig,« så tenker det kanskje ikke så meget over det. Dødstankene er det fjern. Men oldingen ber på sitt dødsleie det samme vers han lærte som barn; nu forstår han det, ja mere enn det. I de syv fete år samlet Josef for de magre; når nødens tid inntreffer, da er det for sent å samle.

Og den berømte historiker *Henrich von*

Treitschke uttaler mot angrepene på utenatlæringen: Denne verdslige dunkle viden glemmer aldeles, at også de religiøse sannheter kun er en anelse for et menneske, inntil han virkelig griper dem, fordi han har lært dem på sig selv. Fremdeles at den bibelske visdoms ophøiede ord, engang optatt i den mottagelige hukommelse, de lever med mennesket i det stille, for så plutselig i livets prøvelser og ulykker å vise sin trøstende og oppløftende kraft, som hverken multiplikasjonstabellen eller abc'en eller barnefabelen om oxen og eslet inneholder. Likeledes sier nasjonaløkonomen *Roscher*: De som ønsker i så høy grad å innskrenke utenatlæren av bibelord i skolen, de kan ikke ha prøvet for en usigelig og uuttømmelig vedérkvegelse slike hukommelsesskatter kan gi i kummerfylt gjennomvåkede netter.

Våre døde.

21. juni: Augustinus Olsson Strømnen; e., plassemann; f. 1848; alderdom.
23. juni: Magne Einarsson Brobakke; f. 1928; blodforgiftning.

Det synlege er timelegt, men det usynlege er ævelegt. 2. Kor. 4, 18.

Notisar.

Basarar: Levdal 21. juni til indremisjonen kr. 60.35. — Berle 11. juni 83.00, delt likt millom indremisjonen og heidningmisjonen. — Nordstrand 24. juni til heidningmisjonen 245.94. — Tytingvåg 10. juni ikr. 106 kr. delt millom sjømannsmisjonen og redningssaki.

Ektevigde: I Davik 30. juni Andreas Sivertsson Lillebø, Bortneskår, og Petrina Andersdtr. Bortne.

Gudstenester og sundagspreiker:

9. sund. etter treeining, 13. aug.: Totland og Hennøy.
10. sund. etter treeining, 20. aug.: Krinsane i Fåfjorden.
11. sund. etter treeining, 27. aug.: Davik og Rug-sund.
12. sund. etter treeining, 3. sept.: Aalfot og Kjøl-dal.
13. sund. etter treeining, 10. sept.: Totland og Berle
14. sund. etter treeining, 17. sept.: Davik. (Konfirmasjon).

For 100 år sidan. Vigde 27. juli 1833 Axel Hanssen Totland, son til Hans Jenssen Almending, 50 år, enkjemann og husmann, og enkje Eli Antonsdtr. Fladrage, 53 år, fødd på Fosheim i Gløppen.

»Sjømenn og sjøliv« av tidlegare sjømannsprest Sverre Nordborg er ei sers god og interessant bok, ikkje minst for dei som arbeider med sjømannsmisjonen. Ho er å få til låns i folkeboksamlingane i Davik og Kjølisdal. Alle burde lesa henne.

Melding um basarar og festar o. l. vil eg svært gjerne ha til bladet. Hugs på det alle som steller med dei!

Barnedåp bør meldast til klokkaren fyrr gudstenesta byrjar. I sume prestegjeld er det skikk, at dersom det ikkje er gjort, vert vedkomande born ikkje døypte fyrr etter at heile gudstenesta er slutt. Eg har kvitt meg for å innføra denne regelen hit til, men det ser mest ut til at eg nøydest til det, dersom folk melder dåpen so seint som det no ofte hender.

Kvittering for bladpengar. Davik: Peder Hausle 3 kr. — Endal: P. Otteren 2. — Nordstrand: Johannes Falkevik, Johan Kvamme, S. Dybedal, K. Gjengedal 3; Hans Brunsvik 2. — Hennøy: R. Vingelven 2. — Leirgulen: I. Bortneskår 1.50; Steffen Lofnes 2. — Rugsund: Kyrkjesongar Aurvoll 3. — Isane: Mons Isane 3. — Utanbygd's: Søster Oline Vingelven, Oslo, 3. —

Hjarteleg takk til alle.

Prestegardsalleen i Davik.

»Tid eg minnest ein gamal gard,« og når varen atter kjem over landet, og »næter vert ljose som dagar,« må eg ein tur heimatt til mitt kjære Davik. Eg må heim og helsa på bygdi og folket, sjå att fjelli og liene, finna fram att dei stadene der eg leika som gut. Kjært er det ein må vera burte frå. Mangein gong sviv tankane attende til Davik, mangein gong ser eg bygdi for meg, strålende vakker, frisk og fin. Og i dette syn er det serleg noko som alltid er med. Det er **alleen** i Davik.

Over 100 år er det sidan Claus Frimann planta denne alleen, og dermed sette seg eit minne av varande verd. Det er liksom sjølvsgagt, at denne folkedikteren måtte vera den som gjorde det. — Han var glad i folket og landet sitt, han hadde syn for det fagre, og vilje og evne til å setja sine gode tankar um i verk. Det er vel so, at mesteparten av det Frimann har skrivne er gløymt. Han hadde sjølvsgagt svip av si tid, og mykje av arbeidet hans hadde berre verd då. Likevel: Mange minnest enno »Strikkevise« og »Ondt ofte lider den fiskermand«. Men mest minnest vi davikarar Frimann fordi han planta prestegardsalleen.

Det var vegen til kyrkja han vilde ha vakker, og det var langsmed denne han planta alleen. Det segjest at han hadde konfirmantane sine med seg

i arbeidet. Alleen byrja ved Prestebryggja og gjekk heilt til kyrkja. Fyrste bjørki ovanfor bryggja heiter »Brurebjørkja«. Der stogga brurefylgji, der pynta dei på bruri, der var det skjenk og mat å få, derifrå stilte dei upp brurafylgjet, der byrja vegen til kyrkja for dei. Ja, under denne alleen har mange av oss havt vår kyrkjegong. Under desse gamle agelege trekrunor bar dei oss då vi fyrste gong kom til kyrkja, under desse trei leidde far og mor oss dit, under desse trei gjekk vi til lesing for presten, under desse trei gjekk vi til vår konfirmasjon, under desse trei gjekk so mange unge til sin heilage lovnad på brudlaupsdagen, og under denne alleen har våre fedrar vorte borne på sin siste kyrkjegong, til kvila på kyrkjegarden.

Denne alleen er vide kjend. Eg veit um mange som har kome til Davik berre for å sjå den. Eg veit at den endå til er nemnd i ei større geografi. Eg hugsar kor gildt det var å lesa det som Anna Lassen, prestedotteri frå Davik, skreiv for ei tid sidan i »Urd« um Frimann og alleen hans. Lesarane av dette bladet hugsar sikkert det fru Eide skreiv um den engelske kunstmålarinna, kor ho tykte alleen var vakker. Eg har høyrte at botanikaren Olaf Hansen vart reint upp i under over dei vakre trei.

Men korleis er det med alleen no? Er han det han var? Nei, dessverre, alleen er ikkje lenger det han var. Vi som er burte og so kjem heim, vi ser skilnaden. Andre stader arbeider folk for å reise minnesteinar over sine store menn. Minnesmerket over Claus Frimann står ferdigt. Det er alleen. Vi hadde berre ein ting å gjera: la vera å øydeleggja det. Men kva har en del gjort? Dei har rekna dette fagre minnesmerket, denne prydnaden over kyrkjevegen vår, um i fjøler og bord, i krakkar og bordtak. Ikkje alle har gjort det, men sume, altfor mange dessverre. Nokre stader er alleen heilt tynt. Ein stad står det fleire nakne stugar og grin, i ei rekkje og på same sida av vegen. Mange stader vert det drive ei meiningslaus »naving«, so trei vert ståande som forkrøbla stakarar, med avhogne lemer. Er det lovleg å tyna alleen soleis? Eg trur det snaudt. Summe tykkjer vel, at trei øydelegg marki, men det er ingi orsaking, når dei som bu langs med vegen har mykje og god mark som ligg udyrka, og let det veksa tett med tre utover bøane andre stader.

Gode davikarar! Slå vakt ikring alleen. Lat ingen få lov til å øyda han. Hjelp til alle som kan, at det vert planta tre der alleen no er sundsliten og berre stuvane vitnar um det som var. Skulde ikkje det vera ei høveleg oppgåve for ungdomslaget i bygdi å ta seg av dette? Lat kyrkjevegen vera vakker. Hald uppe dette minnesmerket um Frimann. Hald i stand denne prydnaden i dykkar bygd. —

H. Frimannslund.